

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 26. april 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1662
Dok.: AEC41266

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 785 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. april 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 785 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor politibetjente har mulighed for at få beskikket en bistandsadvokat i forbindelse med magtanvendelse, som er gået galt, men fængselsfunktionærer ikke har samme rettighed. Ministeren bedes tilkendegive, om ministeren vil rette op på denne skævhed.”

Svar:

Ved en bistandsadvokat forstås en advokat, der i forbindelse med en straffesag beskikkes for den forurettede eller – hvis den forurettede selv er afgået ved døden – for dennes pårørende. Justitsministeriet forudsætter derfor ud fra spørgsmålets formulering, at der med spørgsmålet sigtes til muligheden for at få beskikket en forsvarer i forbindelse med magtanvendelse, som er gået galt.

De almindelige regler om forsvarerbeskikkelse findes i retsplejelovens kapitel 66. Herunder følger det af § 729 a, stk. 1, og § 730, stk. 1, at den, der sigtes for en forbrydelse, er berettiget til at vælge en forsvarer til at bistå ham.

I visse tilfælde skal beskikkelse af forsvarer ske, hvis den sigtede ikke selv har valgt en forsvarer. Det gælder bl.a., når tiltale er rejst i sager, hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, jf. retsplejelovens § 731. Herudover kan retten i øvrigt beskikke en forsvarer for den sigtede, når retten efter sagens beskaffenhed, sigtedes person eller omstændighederne i øvrigt anser det for ønskeligt, og sigtede ikke selv har skaffet sig bistand af en forsvarer, jf. § 732, stk. 1.

Hvis en fængselsfunktionær som følge af overdreven magtanvendelse sigtes for et strafbart forhold, er den pågældende således berettiget til at vælge en forsvarer. Derudover kan retten – for så vidt forsvarerbeskikkelse ikke er obligatorisk – beskikke en forsvarer for fængselsfunktionæren, hvis retten anser det for ønskeligt.

For så vidt angår straffesager mod politipersonale følger det af retsplejelovens § 1020 d, at retten beskikker en forsvarer, når forholdene taler derfor, eller såfremt det følger af bestemmelserne i lovens kapitel 66. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de særlige regler i retsplejelovens kapitel 93 c om straffesager mod politipersonale. Således følger det for eksempel af § 1020 a, stk. 2, at der altid skal indledes efterforskning,

når en person er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt. Efterforskningen foretages af statsadvokaten.

Såfremt en person er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af en fængselsfunktionærs indgriben, skal der indledes efterforskning, hvis der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået, jf. retsplejelovens § 742, stk. 2. I disse tilfælde foretages efterforskningen af politiet.

Bl.a. på den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at bestemmelsen i retsplejelovens § 1020 d om forsvarerbeskikkelse i straffesager mod politipersonale er velbegrundet, og ministeriet finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i reglerne på området.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at bestemmelsen ikke indebærer, at der beskikkes en forsvarer i alle sager, hvor der iværksættes efterforskning mod politipersonale.

Som eksempel herpå kan nævnes en kendelse afsagt af Østre Landsret den 2. januar 2001. I den pågældende sag havde statsadvokaten på baggrund af et dødsfald i detentionen indledt efterforskning og afhørt 8 polititjenestemænd. Der blev ikke rejst sigtelse mod politifolkene, og der var heller ikke grund til at tro, at der ville blive rejst sigtelse. Retten fandt på denne baggrund ikke, at forholdene talte for at beskikke forsvarer for de pågældende, jf. retsplejelovens § 1020 d.

Landsretten udtalte i den forbindelse, at der ikke ved iværksættelse af undersøgelser i medfør af retsplejelovens § 1020 a, stk. 2, automatisk skal beskikkes advokat for de pågældende polititjenestemænd.